

รูปแบบความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏ ในยุคประเทศไทย 4.0*

AN ENTREPRENEURSHIP INTENTION MODEL OF UNIVERSITY STUDENTS UNDER RAJABHAT UNIVERSITY IN THE ERA OF THAILAND 4.0*

รัชนก ปัญญาสุพัฒน์**

ชัยวิชญ์ ม่วงหมี่***

นฤมล สุนสวัสดิ์****

(วันรับบทความ: 15 มกราคม 2567; วันแก้ไขบทความ: 25 มีนาคม 2567; วันตอบรับบทความ: 15 เมษายน 2567)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ (1) เพื่อสำรวจบรรทัดฐานทางสังคม ทักษะ คุณสมบัตินของผู้ประกอบการ การรับรู้ความสามารถ และความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (2) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของบรรทัดฐานทางสังคม ทักษะ คุณสมบัตินของผู้ประกอบการ การรับรู้ความสามารถ และความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (3) เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลทางตรงของบรรทัดฐานทางสังคม ทักษะ คุณสมบัตินของผู้ประกอบการ ที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (4) เพื่อค้นหารูปแบบความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ในยุคประเทศไทย 4.0 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง ๆ ละ 30 คน รวมจำนวน 1,140 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมานประกอบด้วย การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน การวิเคราะห์อิทธิพลเชิงสาเหตุ และการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

ผลการวิจัย พบว่า (1) ผู้ตอบแบบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรทัดฐานทางสังคม ทักษะ คุณสมบัตินของผู้ประกอบการ การรับรู้ความสามารถและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการในยุคประเทศไทย 4.0 ทุกด้านอยู่ในระดับมาก (2) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้อยู่ระหว่าง 0.74–0.98 ผลการทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันปรากฏว่ามีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการในยุคประเทศไทย 4.0 สูงสุด คือ ทักษะ รองลงมาคือ คุณสมบัตินของผู้ประกอบการ และบรรทัดฐานทางสังคม ด้วยขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.64 0.21 และ 0.15 ตามลำดับ ความสัมพันธ์ร้อยละ 96 ($R^2=0.96$) และปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการสูงสุดคือ คุณสมบัตินของผู้ประกอบการ รองลงมาคือ ทักษะ และบรรทัดฐานทางสังคม ด้วยขนาดอิทธิพลเท่ากับ

0.42 0.41 และ 0.16 ตามลำดับ ความสัมพันธ์ร้อยละ 93 ($R^2=0.93$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (4) โมเดลสมการโครงสร้างที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 5 ตัวแปรแฝง และ 21 ตัวแปรสังเกตได้ ส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในเกณฑ์ดี ($\chi^2 = 49.55$, $df=39$, $p=.11$, $GFI=1.00$, $AGFI=0.98$, $CFI=1.00$, $RMSEA=0.01$, $SRMR=0.00$)

คำสำคัญ : ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏ, ประเทศไทย 4.0

*บทความวิจัย, คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

**อาจารย์, สาขาวิชาการเป็นผู้ประกอบการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, E-mail : ratchanok.pa@bsru.ac.th

***อาจารย์, สาขาวิชาการเป็นผู้ประกอบการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, E-mail : Chaiyawit.1970@gmail.com

****ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธนบุรี, E-mail : soonl197@hotmail.com

AN ENTREPRENEURSHIP INTENTION MODEL OF UNIVERSITY STUDENTS UNDER RAJABHAT UNIVERSITY IN THE ERA OF THAILAND 4.0* RATCHANOK PANYASUPAT** CHAIYAWIT MUANGMEE*** NARUMOL SOONSAWAD***

(Received: January 15, 2023; Revised: March 25, 2024; Accepted: April 15, 2024)

ABSTRACT

This research aimed to (1) explore social norms, attitude towards entrepreneurship, qualifications of entrepreneurs, perception of entrepreneurial self-efficacy in Thailand 4.0 era and intention to be entrepreneur; (2) analyze components of social norms, attitude towards entrepreneurship, perception of entrepreneurial self-efficacy in Thailand 4.0 era and intention to be entrepreneur; (3) analyze direct influence of social norms, attitude towards entrepreneurship and perception of entrepreneurial self-efficacy in Thailand 4.0 era affecting intention to be entrepreneur ; and (4) develop a model of intension to be entrepreneur in Thailand 4.0 era of Rajabhat University students. The sample consisted of 1,140 fourth year students of 38 Rajabhat Universities, each with 30 participants. The research instrument was a questionnaire. The statistics used in this research were descriptive statistics including percentage, mean, standard deviation, and inferential statistics including confirmatory factor analysis, causal influence analysis, and structural equation model analysis.

The results revealed that the respondents' opinions towards all aspects including social norms, attitude towards entrepreneurship, qualifications of entrepreneur, perception of entrepreneurial self-efficacy in Thailand 4.0 era, and intention to be an entrepreneur were at a high level. In addition, the confirmatory factor analysis showed that the weighted values of standard components of observed variables ranged between 0.74 and 0.98, confirming the model's circularity with empirical data. Also, the factors affecting the perception of entrepreneurial self-efficacy in Thailand 4.0 era the most were the social attitudes, and qualifications of entrepreneurship, and norms, respectively, with influence sizes of 0.64, 0.21 and 0.15 a correlation of 96% ($R^2 = 0.96$). The factors influencing entrepreneurial intentions the most were the qualifications of entrepreneurship, social attitudes, and norms, respectively, with influence sizes of

0.42, 0.41 and 0.16, a correlation of 93% ($R^2=0.93$), with a statistically significant level of 0.05.
(4) The structural equation model with 5 latent variables and 21 observed variables developed for the intentions of university students to become entrepreneurs in the Thai 4.0 era showed good conformity with empirical data ($\chi^2 = 49.55$, $df = 39$, $p = .11$, $GFI = 1.00$, $AGFI = 0.98$, $CFI = 1.00$, $RMSEA = 0.01$, $SRMR = 0.00$).

Keywords: Entrepreneurship Intention, Rajabhat University, Thailand 4.0

* Research Article, Faculty of Management Science, Bansomdejchaopraya Rajabhat University

** Lecturer of Faculty of Management Science, Department of Entrepreneurship, Bansomdejchaopraya Rajabhat University E-mail : ratchanok.pa@bsru.ac.th)

*** Lecturer of Faculty of Management Science, Department of Entrepreneurship, Bansomdejchaopraya Rajabhat University E-mail : Chaipayit.1970@gmail.com)

*** Assistant Professor, Master of Business Administration, Thonburi University E-mail : soonl197@hotmail.com

บทนำ

ทิศทางการพัฒนาประเทศสู่อุตสาหกรรม Thailand 4.0 รัฐบาลมีนโยบายผลักดันเพื่อให้ประเทศไทยมีการพัฒนาเศรษฐกิจที่ใช้ความรู้และนวัตกรรม (Creative Economy) และจากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561–2580) ระบุว่า การขับเคลื่อนเพื่อสร้างความสามารถในแข่งขันของประเทศไทยในระยะ 20 ปี ข้างหน้าจำเป็นต้องสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการให้เป็น “ผู้ประกอบการยุคใหม่” ที่ก้าวหน้าและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนธุรกิจ มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคอุตสาหกรรม ประชาชน รวมถึงสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อให้ทุกภาคส่วนไปในทิศทางเดียวกัน มีแนวทางการวางแผนการปฏิรูปการศึกษาให้มีการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสมอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของประเทศ (Thailand's 20 Year Foreign Affairs Masterplan, 2019) สถาบันอุดมศึกษาเป็นหน่วยงานที่สร้างบัณฑิตให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ การสร้างค่านิยมต่อการส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการให้นักศึกษารวมถึงให้นักศึกษามีจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial spirits) ตั้งแต่ยังอยู่วัยเรียนเป็นเรื่องที่สำคัญต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแนวความคิดการเรียนเพื่อปริญญาสู่การเรียนเพื่อเป็นเจ้าแกนน้อย ทำให้มีเส้นทางการเรียนที่ตรงสู่การเป็นผู้ประกอบการ การสร้างบุคคลให้เป็นผู้ประกอบการนั้นจึงต้องอาศัยสถาบันอุดมศึกษาเป็นสะพานเพื่อให้นักศึกษาค่อย ๆ เดินข้ามให้ไปถึงเป้าหมายทางอาชีพและความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ

สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยในแต่ละมหาวิทยาลัย สามารถผลิตบัณฑิตได้จำนวนมาก ซึ่งแน่นอนว่าจะต้องมีผลกระทบต่อปริมาณความต้องการทำงานหลังสำเร็จการศึกษาที่เพิ่มขึ้นตามไปด้วย และมีความเสี่ยงต่อการตกงานมากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอื่น ๆ ทำให้ผู้ที่จบการศึกษาใหม่จำเป็นต้องอาศัยความพยายามอย่างมากเพื่อแสวงหางานทำ ส่วนหนึ่งจำต้องตกอยู่ในสภาพของผู้ว่างงาน จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรของสำนักงานสถิติแห่งชาติเดือนมกราคม 2562 พบว่า ผู้ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีมีอัตราการว่างงานสูงสุดถึง 1.6 แสนคน สอดคล้องกับข้อมูลจากกรมการจัดหางาน พบว่า ในกลุ่มคนว่างงานเป็นคนที่จบการศึกษาระดับอุดมศึกษามากที่สุดในภูมิภาคอีสานมีจำนวนคนว่างงานเพิ่มขึ้นสูงที่สุด ซึ่งข้อมูลการว่างงานนี้เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Ministry of Labour, 2019, p.3)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ปัจจุบันมีจำนวนทั้งหมด 38 แห่ง ให้การศึกษาระดับปริญญาตรีและวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัยให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุงถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู บูรณาการการบริหารจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติ มหาลัยราชภัฏที่อยู่ทั่วประเทศสามารถเข้าถึงบริบทของชุมชนได้เป็นอย่างดีเป็นศูนย์การเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ซึ่งมีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ในบางพื้นที่การประกอบอาชีพที่สืบทอดกันมาอย่างช้านานจากภูมิปัญญาชาวบ้าน ส่งผลดีต่อนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาไม่ว่าจะอาศัยในภูมิภาคไหนของตนเองหรือมาจากแหล่งชุมชนพื้นที่ใกล้เคียง มีทัศนคติที่ดีต่อสภาพแวดล้อมและการเป็นผู้ประกอบการ

ได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกทำการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ โดยเลือกศึกษาเฉพาะนักศึกษาที่อยู่ในชั้นปีที่ 4 เป็นชั้นปีสุดท้ายเนื่องจากมีการเรียนรู้และมีประสบการณ์ด้านการใช้ชีวิตอยู่ในรั้วมหาวิทยาลัยในระยะเวลาที่นานพอต่อการตั้งเป้าหมายในการทำงาน จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ปรากฏว่ามีการศึกษาปัจจัยเชิงจิตวิทยาในมุมมองทางจิตวิทยาสังคมที่ส่งผลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในระดับอาชีวศึกษา ปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา โดยส่วนใหญ่จะประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมแบบแผน (A Theory of Planned Behavior) คิดค้นโดย ไอน์เซิน (Ajzen, 1991) ที่อธิบายว่า การแสดงพฤติกรรมของบุคคลเกิดจากปัจจัยจูงใจ ประกอบด้วย (1) ทศคติต่อพฤติกรรม (Attitude toward the Behavior) (2) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norms) และ (3) การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavior Control) นอกจากนี้ยังค้นพบผลการศึกษานักวิจัยที่พบว่าปัจจัยด้านการศึกษาเพื่อความเป็นผู้ประกอบการส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการสมัยใหม่ ของนักศึกษาและผู้ประกอบการราย (Kanjanklod, W., Nualsut, S. & Promkum, S., 2022, p. 363-378 ; Ruengsrimun, P., 2019 ; Mallawong, M. & Rueangchan, W., 2021 p. 155-173 ; González-Serrano, 2018, p. 1363-1372 ; Shah and Soomro, 2017 ; Eysel and Durmaz, 2019)

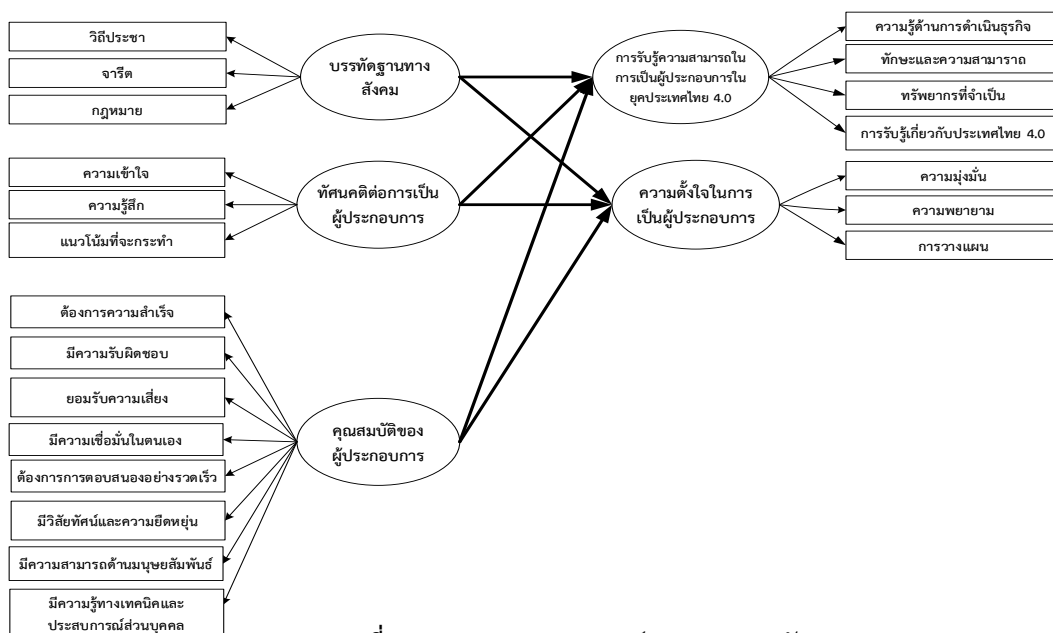
จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงทำการศึกษา เรื่อง รูปแบบความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ในยุคประเทศไทย 4.0 เพื่อให้ทราบถึง บรรทัดฐานทางสังคม ทศคติ คุณสมบัต การรับรู้ความสามารถและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการมีลักษณะเป็นอย่างไร มีองค์ประกอบอย่างไร และมีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการหรือไม่อย่างไร ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรได้ทั้งในองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชน นอกจากนี้มหาวิทยาลัยในระดับอุดมศึกษาสามารถนำข้อมูลจากการวิจัยนี้มาวางแผนเพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในยุคประเทศไทย 4.0 รวมทั้งคณาจารย์สามารถใช้เป็นแนวทางเพื่อการจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังและสร้างคุณค่าให้นักศึกษามีทัศนคติมีจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการ (entrepreneurial spirits) เพิ่มขึ้น สร้างผู้ประกอบการรายใหม่ที่เป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติถือเป็นจุดเริ่มต้นของเศรษฐกิจใหม่ (New Economic Warrior : NEW) ในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสำรวจบรรทัดฐานทางสังคม ทศคติ คุณสมบัตของผู้ประกอบการ การรับรู้ความสามารถและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ
2. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของบรรทัดฐานทางสังคม ทศคติ คุณสมบัตของผู้ประกอบการ การรับรู้ความสามารถ และความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ
3. เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลทางตรงของบรรทัดฐานทางสังคม ทศคติ คุณสมบัตของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการในยุคประเทศไทย 4.0 และส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ
4. เพื่อค้นหารูปแบบความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในยุคประเทศไทย 4.0

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิด ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior) ของ ไอน์เซิน (Ajzen, 1991) ได้แก่ ทศนคติต่อการทำ (Attitude toward Behavior) บรรทัดฐานทางสังคม (Subjective Norms) และการรับรู้เกี่ยวกับความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavioral Control) แนวคิดคุณสมบัติของผู้ประกอบการ และความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ ของ แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1973, p. 1-14) กรอบแนวคิดการวิจัยมีดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดและองค์ประกอบของตัวแปร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจและการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง สาขาวิชาจำแนกตามมาตรฐานการศึกษาสาขา ISCED ในปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งสิ้น 96,758 คน (Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation, 2020)

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2564 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่ง แบ่งตามสาขาวิชา คือ Education, Humanities and Arts, Social Sciences, Business and Law, Science, Manufacturing and Construction, Engineering, Manufacturing and Construction, Agriculture and Veterinary, Health and Welfare, Services (UNESCO Institute for

Statistic, 2014) ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ (systematic sampling) การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมไม่ควรต่ำกว่า 20 เท่าของจำนวนตัวแปร (Hair, 2010) เช่นเดียวกับการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติประเภทพหุตัวแปรโดยปกติของ ลินเดแมน เมเรندا และโกลด์ (Lindeman, Merenda & Gold, 1980) ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้มีจำนวนตัวแปร 26 ตัวแปร สามารถคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำได้เท่ากับ 520 ตัวอย่าง การเก็บตัวอย่างแต่ละกลุ่มต้องไม่ต่ำกว่า 30 ตัวอย่าง (Wanichbancha, K., 2018) ดังนั้นจึงใช้กลุ่มตัวอย่างแต่ละ 30 คน รวมทั้งสิ้น 1,140 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 6 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปจำนวน 7 ข้อ คำถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับบรรทัดฐานทางสังคม จำนวน 15 ข้อ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้จำนวน 3 ตัวแปร

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับทัศนคติ จำนวน 15 ข้อ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้จำนวน 3 ตัวแปร

ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ประกอบการ จำนวน 24 ข้อ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้จำนวน 8 ตัวแปร

ตอนที่ 5 คำถามเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถ 20 ข้อ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้จำนวน 4 ตัวแปร

ตอนที่ 6 คำถามเกี่ยวกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ จำนวน 10 ข้อ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้จำนวน 3 ตัวแปร

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการขอรับรองพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ เป็นแนวปฏิบัติในการขอรับการพิจารณาเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามมาตรฐานสากล และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่า IOC สูงกว่า 0.60 ทุกข้อคำถาม หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน และนำผลไปวิเคราะห์ความเชื่อมั่นตามวิธีของ Cronbach's Alpha Coefficient ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสรุปขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. จัดทำแบบสอบถามและเลขรหัสเพื่อการติดตามตรวจสอบข้อมูล และดำเนินการจัดทำหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอความร่วมมือเข้าเก็บรวบรวมข้อมูล

2. จัดส่งแบบสอบถาม โดยใช้ Google Form เฉพาะในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ตั้งในภูมิภาคให้กับเครือข่ายราชภัฏทั่วประเทศ เพื่อความรวดเร็วในการเก็บข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูล หากพบว่าข้อมูลในแบบสอบถามไม่ครบถ้วนสมบูรณ์จะคัดออก และติดตามการเก็บข้อมูลจนครบตามจำนวน

4. นำแบบสอบถามมาแปลงเป็นค่าทางสถิติเบื้องต้นและนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. อธิบายบรรทัดฐานทางสังคม ทศนคติ คุณสมบัติของผู้ประกอบการ การรับรู้ความสามารถ และความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ โดยวิเคราะห์ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis)

2. ค่าสถิติวัดความกลมกลืน (Goodness of Fit Measures) เป็นค่าสถิติที่ตรวจสอบความตรงในภาพรวมทั้งหมดของโมเดล ค่าสถิติในกลุ่มนี้มี 4 ประเภท ได้แก่ ค่าสถิติไคร์-สแควร์ (Chi - square Statistics) เป็นค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ ดัชนีความกลมกลืน (Goodness of Fit Index: GFI) ดัชนี GFI จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 - 1 ดัชนีความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness of Fit Index: AGFI) ดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของเศษส่วน (Root Mean squared Residual: RMR) ใช้เปรียบเทียบความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่ารากกำลังสองความแตกต่างโดยประมาณ (Root Mean Square Error of Approximation : RMSEA) และดัชนีดัดแปลงโมเดล (Model Modification Indices) เป็นค่าดัชนีที่ใช้ในการตัดสินใจปรับโมเดลให้ดีขึ้น

สรุปผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 654 คน (ร้อยละ 57.40) มีอายุ 22 ปี จำนวน 663 คน (ร้อยละ 58.20) เรียนในกลุ่มสาขาวิชาธุรกิจ การบริหาร และกฎหมาย (Business, Administration and Law) จำนวน 370 คน (ร้อยละ 32.46) พื้นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยอยู่ในภูมิภาค จำนวน 990 คน (ร้อยละ 86.80) การประกอบอาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา จำนวน 649 คน (ร้อยละ 56.93) มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่างศึกษา จำนวน 947 คน (ร้อยละ 83.10) และเคยเข้ารับการอบรมที่เกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการหรือธุรกิจ จำนวน 978 คน (ร้อยละ 85.80)

ตารางที่ 1 ผลการสำรวจระดับความคิดเห็นของนักศึกษา

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	SK	KU	ระดับความคิดเห็น
บรรทัดฐานทางสังคม	4.05	0.62	-0.16	-0.91	มาก
ทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ	4.14	0.64	-0.32	-0.92	มาก
คุณสมบัติของผู้ประกอบการ	4.15	0.62	-0.25	-0.94	มาก
การรับรู้ความสามารถ	4.15	0.69	-0.29	-1.31	มาก
ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ	4.16	0.70	-0.25	-1.28	มาก
รวม	4.13	0.65	-0.32	-1.34	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 ส่วนการแจกแจงข้อมูล พบว่า โดยรวมมีการแจกแจงข้อมูลในลักษณะเบ้ซ้าย (ความเบ้เป็นลบ) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ -0.32 ส่วนค่าความโด่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ -1.34 แสดงว่าตัวแปรมีการกระจายของ ค่าความเบ้ (Skewness) และ ความโด่ง (Kurtosis) นั้น มีค่า บวกลบไม่เกิน 2 ถือว่าข้อมูลแจกแจงเป็นเส้นโค้งปกติ (Bagozzi, 1981)

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดของบรรทัดฐานทางสังคม ทศนคติ คุณสมบัติ การรับรู้ความสามารถ และความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ (Confirmatory Factor Analysis; CFA) พบว่า ทุกองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

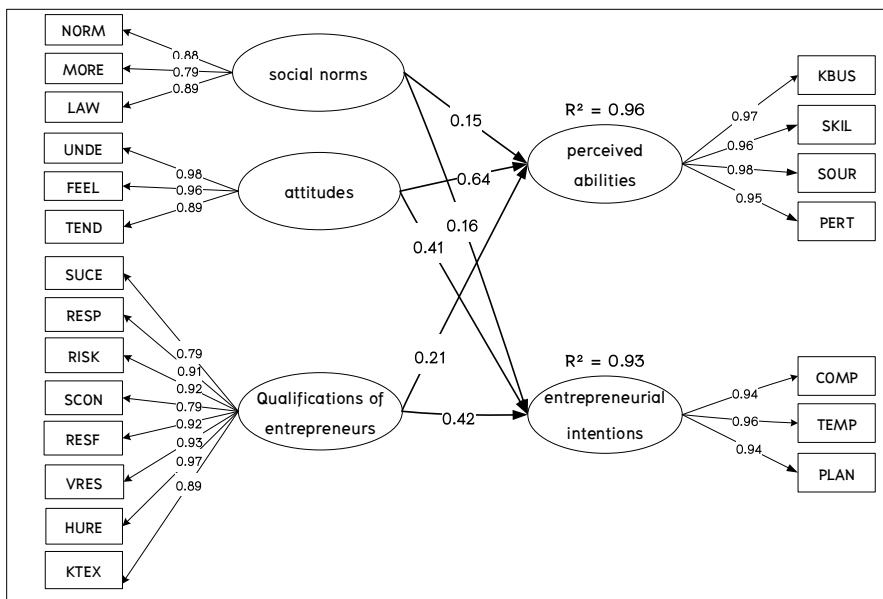
ตัวแปรแฝง	ตัวแปรที่สังเกตได้	น้ำหนักองค์ประกอบ
บรรทัดฐานทางสังคม	วิถีประชา (NORM)	0.80
	จารีต (MORE)	0.79
	กฎหมาย (LAW)	0.89
ทศนคติ	ความเข้าใจ (UNDE)	0.98
	ความรู้สึก (FEEL)	0.96
	แนวโน้มที่จะกระทำ (TEND)	0.89
คุณสมบัติ	ต้องการความสำเร็จ (SUCE)	0.79
	มีความรับผิดชอบ (RESP)	0.91
	ยอมรับความเสี่ยง (RISK)	0.92
	มีความเชื่อมั่นในตนเอง (SCON)	0.79
	ต้องการการตอบสนองอย่างรวดเร็ว (RESF)	0.92
	มีวิสัยทัศน์และความยืดหยุ่น (VRES)	0.93
	มีความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ (HURE)	0.97
การรับรู้ความสามารถ	มีความรู้ทางเทคนิคและประสบการณ์ส่วนบุคคล (KTEX)	0.89
	ความรู้ด้านการดำเนินธุรกิจ (KBUS)	0.97
	ทักษะและความสามารถ (SKIL)	0.96
	ทรัพยากรที่จำเป็น (SOUR)	0.98
	การรับรู้เกี่ยวกับประเทศไทย 4.0 (PERT)	0.95
ความตั้งใจ	ความมุ่งมั่น (COMP)	0.94
	ความพยายาม (TEMP)	0.96
	การวางแผน (PLAN)	0.94

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่า บรรทัดฐานทางสังคม ทศนคติ คุณสมบัตินของผู้ประกอบการ การรับรู้ความสามารถ และความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ โดยทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันเพียงพอที่จะนำมาวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Modeling

: SEM) (Bartlett's Test: $\chi^2 = 44597.59$, $df = 210$, $p = .00$, $KMO = 0.94$, Measure of Sampling Adequacy (MSA) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.91–0.96)

การทดสอบความสอดคล้องกลไกกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของโมเดลสมมติฐานครั้งแรกพบว่า ยังไม่มีความสอดคล้อง แสดงถึงการประมาณค่าพารามิเตอร์จากข้อมูลยังไม่มีค่าที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงไม่พร้อมในการนำค่าดังกล่าวมาใช้อธิบายผล ดังนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการปรับโมเดลใหม่ด้วยการลากเส้นความสัมพันธ์ระหว่างความคลาดเคลื่อนของตัวแปรสังเกตได้ จนข้อมูลมีความสอดคล้องกลไกกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลหลังการปรับโมเดลได้ค่าสถิติความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นอย่างดีโดยค่าดัชนีที่สำคัญ คือ $\chi^2 = 49.55$, $df = 39$, $p = .11$, $GFI = 1.00$, $AGFI = 0.98$, $CFI = 1.00$, $RMSEA = 0.01$, $SRMR = 0.00$

ผลการทดสอบตามสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการในยุคประเทศไทย 4.0 สูงสุดคือ ทัศนคติ รองลงมาคือ คุณสมบัติของผู้ประกอบการ และบรรทัดฐานทางสังคม ด้วยขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.64 0.21 และ 0.15 ตามลำดับ ความสัมพันธ์ร้อยละ 96 ($R^2 = 0.96$) และปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการสูงสุดคือคุณสมบัติของผู้ประกอบการ รองลงมาคือ ทัศนคติ และบรรทัดฐานทางสังคม ด้วยขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.42 0.41 และ 0.16 ตามลำดับ ความสัมพันธ์ร้อยละ 93 ($R^2 = 0.93$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (4) โมเดลสมการโครงสร้างที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 5 ตัวแปรแฝง และ 21 ตัวแปรสังเกตได้ ส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ มีความสอดคล้องกลไกกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในเกณฑ์ดี ($\chi^2 = 49.55$, $df = 39$, $p = .11$, $GFI = 1.00$, $AGFI = 0.98$, $CFI = 1.00$, $RMSEA = 0.01$, $SRMR = 0.00$) ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบจำลองสมการโครงสร้าง

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ คุณสมบัติของผู้ประกอบการ การรับรู้ความสามารถทัศนคติ และบรรทัดฐานทางสังคม เนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นชั้นปีสุดท้ายของการศึกษา ดังนั้นจึงมีความมุ่งมั่นพัฒนานตนเอง มีการวางแผนอย่างชัดเจน ระหว่างการศึกษามีความพยายามหารายได้ระหว่างเรียนให้มีประสบการณ์และค้นหาข้อมูลเพื่อพัฒนานตนเองมากขึ้น มีการตั้งเป้าหมายทางอาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา อีกทั้งยังแสวงหาความรู้และเพิ่มทักษะการเป็นผู้ประกอบการในอนาคต สอดคล้องกับแนวคิดของความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของ ซากิวและคณะ (Sagiv, et al., 2017, p. 630–639) อธิบายว่าการมีเป้าหมายที่พึงประสงค์ในวงกว้างเป็นการกระตุ้นการกระทำของคนและใช้เป็นแนวทางในชีวิต ซึ่งเป็นค่านิยมส่วนบุคคลและมีอิทธิพลต่อการเป็นผู้ประกอบการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อารากอน-ซานเชซและคณะ (Aragon-Sanchez, et al., 2017) อธิบายถึงบุคคลที่มีความตั้งใจจะเป็นผู้ประกอบการ เป็นบุคคลที่มีความตั้งใจที่จะจัดตั้งธุรกิจใหม่และมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำในสิ่งที่วางแผนไว้ในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรุตม์ พิมพ์สร (Pimsorn. W., 2022) พบว่า ความเพียรพยายามศึกษาตัวตนเองได้รับผลดีมากกว่าคำแนะนำจากรอบข้าง การสร้างความเข้าใจและความรับรู้ที่ดีจากการปลูกฝังจะช่วยพัฒนาความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการให้นักศึกษาในสาขาที่เกี่ยวข้องเพื่อการดำเนินงานจัดตั้งธุรกิจด้วยตนเอง อีกทั้งการส่งเสริมทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการผ่านการเรียนการสอนอย่างจริงจัง การใช้กรณีศึกษาเรื่องราวของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จจะเป็นแรงบัลดาลใจในการเริ่มต้นธุรกิจ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญชัย พรหมมี และสิริมา นาคสาย (Prommi, C. & Nakasai, S., 2020, p. 65–80) ที่พบว่าทัศนคติเป็นตัวแปรสำคัญที่บุคคลใช้ในการแสวงหาโอกาสและสร้างความฝัน

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปร พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบทุกตัวแปรในโมเดลมีความสอดคล้องกับค่าดัชนี โดยบรรทัดฐานทางสังคม (Subjective Norms) มีตัวแปรที่สังเกตได้เรียงตามลำดับความสำคัญคือ กฎหมาย วิถีประชา และจารีต เนื่องจากนักศึกษาจะมีความคิดความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการจากประสบการณ์ของตนหรือบุคคลรอบข้าง เช่น บุคคลในครอบครัว และเพื่อน และการได้รับสนับสนุนเงินลงทุนเพื่อการประกอบอาชีพที่สืบทอดมาจากครอบครัว สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ ไอจน์เซ็น (Ajzen, 1991) ที่กล่าวว่า การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norms) คือ การรับรู้ถึงความกดดันจากสังคมเพื่อกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมใด ๆ ความกดดันนั้นอาจมาจากสมาชิกในกลุ่มที่อยู่ใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ญาติพี่น้อง เพื่อน คู่สมรส และบุคคลอื่นที่มีความสำคัญ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ คมกริช นันทะโรจพงษ์ ภูธิป มีถาวรกุล และประสพชัย พสุนนท์ (Nantharojpong, K., Meethavornkul, P. & Pasunon, P., 2018, p. 44–59) ที่อธิบายว่า ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของวัยรุ่นไทยในปัจจุบันได้รับอิทธิพลจากเพื่อนมากที่สุด เนื่องจากเป็นบุคคลที่อยู่ในวัยเดียวกันจะมีความ

ใกล้ชิดและเข้าใจกันมากกว่าบุคคลที่ต่างวัย ทักษะคติ (Attitude Towards) มีตัวแปรที่สังเกตได้เรียงตามลำดับความสำคัญคือ ความเข้าใจ ความรู้สึก และแนวโน้มที่จะกระทำ เนื่องจากการใช้ประโยชน์จากการศึกษาเพื่อการเริ่มต้นอาชีพ การมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการระหว่างการศึกษา เช่น ความภาคภูมิใจที่ได้ทำไรจากขายสินค้า เป็นแรงผลักดันให้นักศึกษาฝันจะเป็นผู้ประกอบการ ถึงแม้ว่าจะเป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงและท้าทายก็ตาม ผลการวิจัยสอดคล้องกับทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของ ไอน์เซน (Ajzen, 1991) ที่พบว่า นิสิตที่มีทัศนคติเชิงบวกต่อการเป็นผู้ประกอบการและมีการรับรู้ความสามารถของตนเองมีความรู้และสมรรถนะที่จะเป็นผู้ประกอบการได้ บุคคลเหล่านี้จึงตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการเมื่อสำเร็จการศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ อีเยลและดูร์มาส (Eyel and Durmaz, 2019) ที่พบว่า ตัวแปรด้านเจตคติในการเป็นผู้ประกอบการ (Attitude towards Entrepreneurship) ส่งผลบวกต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย Bahçeşehir ในประเทศตุรกีคณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์กับวิทยาศาสตร์ทั่วไป และสอดคล้องกับการศึกษาของ นิรันดร์ ทัพไชย (Tapachai, N., 2022, p. 111-141) พบว่า หากนักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ จะได้รับการสนับสนุนหรือกำลังใจจากบุคคลสำคัญและการรับรู้ในความสามารถของตนเองในระดับสูง อยู่ในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในระดับสูง และมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ นักศึกษาผู้นั้นจะมีความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการในระดับสูง

คุณสมบัติของผู้ประกอบการ (Qualifications of entrepreneurs) มีตัวแปรที่สังเกตได้เรียงตามลำดับความสำคัญคือ ความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ มีวิสัยทัศน์และความยืดหยุ่น ยอมรับความเสี่ยง ต้องการการตอบสนองอย่างรวดเร็ว มีความรับผิดชอบ มีความรู้ทางเทคนิคและประสบการณ์ส่วนบุคคล ต้องการความสำเร็จ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง เนื่องจากนักศึกษาการได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เทคโนโลยีเศรษฐกิจ และความรุนแรงจากโรคระบาดโควิด - 19 ทำให้นักศึกษามีความกังวล ประกอบกับช่วงอายุการศึกษาระดับปริญญาตรีชอบคิดเร็วและตัดสินใจเร็ว ดังนั้นการวางแผนทำงานล่วงหน้าจะประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้นกว่าเดิม สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีของ แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1973, p. 1-14) ได้นำเสนอคุณสมบัติและบุคลิกลักษณะของผู้ประกอบการธุรกิจ ในหนังสือ "Achieving Society" มีองค์ประกอบ 8 ประการ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของบุคคลที่ส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ประสบความสำเร็จในการเป็นผู้ประกอบการ สอดคล้องกับการศึกษาของ สิริมา หิมะเซ็น และคณะ (Himasen, S. et al., 2022, p. 109-123) พบว่า การทำงานเชิงรุกมาจากความสามารถในการบริหารจัดการของนักศึกษาโดยมีการวางแผนกำหนดเป้าหมาย วิธีการดำเนินงานและมอบหมายงานอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับการศึกษาของ วราพร กาญจนตลอด สมภารณ์ นวลสุทธิ และสุจินดา พรหมขำ (Kanjanklod, W., Nuatsut, S. & Promkum, S., 2022, p. 363-378) พบว่า ความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามีลักษณะความเป็นผู้ประกอบการอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์สูงสุด และความสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรุดมิ พันธภา และจิระเสกข์ ตรีเมธสุนทร (Puntapa, V. & Trimetsoontorn, J., 2022) ได้อธิบายว่า นักศึกษาที่มี

นวัตกรรม ความกล้าเสี่ยง ความก้าวร้าวในการแข่งขัน ความสม่ำเสมอ ใฝ่ใจในการเรียนรู้ และความใฝ่ใจในความสำเร็จ เป็นคุณลักษณะสำคัญของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ เป็นผู้ประกอบการในระหว่างความเป็นนักศึกษา การรับรู้ความสามารถ (Perceived abilities) มีตัวแปรที่สังเกตได้เรียงตามลำดับความสำคัญคือ ทรัพยากรที่จำเป็น ความรู้ด้านการดำเนินธุรกิจ ทักษะและความสามารถในการรับรู้เกี่ยวกับประเทศไทย 4.0 เนื่องจากหัวใจหลักของการเป็นผู้ประกอบการ ต้องอาศัยทรัพยากรที่จำเป็นเป็นอันดับแรก กล่าวคือในยุคประเทศไทย 4.0 ต้องมีการจัดการด้านทรัพยากรมนุษย์ (Man) นำเทคโนโลยีเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน เช่น การนำระบบมาบริหารจัดการข้อมูล (Big Data) การใช้แอปพลิเคชันดำเนินการทางธุรกิจ มีอินเทอร์เน็ตที่พร้อมต่อการเพิ่มความรวดเร็ว ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัย มีการจัดการด้านการเงิน (Money) ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว การจัดหาวัสดุสิ่งของ (Materials) อย่างมีคุณภาพ บริหารธุรกิจ (Management) ให้สอดคล้องกับนโยบายภายในองค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของ ดักเกอร์ (Drucker, 2001) อธิบายเกี่ยวกับการนำทรัพยากรมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นความสามารถในการบริหารงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย ธุรกิจจะสำเร็จได้ต้องอาศัยทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรการเงิน ทรัพยากรทางกายภาพ เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรุตม์ พิมพ์สอน (Pimsorn, W., 2022) ที่พบว่า นักศึกษาปัจจุบันและ/หรือศิษย์เก่าที่ศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีเจตคติในการเป็นผู้ประกอบการที่ดีเมื่อเขาเล็งเห็นโอกาสและมีความพร้อมทางด้านทรัพยากรทางธุรกิจหรือการเป็นเจ้าของกิจการสร้างความพึงพอใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทัสสาว่า (Tassawa, 2019) พบว่า การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการมากที่สุดของนิสิต/นักศึกษาไทย ซึ่งในปัจจุบันสามารถประเมินความยากง่ายของการดำเนินธุรกิจได้จากเอกสารสิ่งพิมพ์ทางธุรกิจ การเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และการเรียนรู้จากสถาบันการศึกษา มีความเชื่อส่วนบุคคลว่ามีความเป็นไปได้ที่จะสร้างธุรกิจใหม่ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับการศึกษาของ นิรันดร์ ทัพไทย (Tapachai, N., 2022, p. 111-141) กล่าวว่า การรับรู้ในความสามารถของตนเองในระดับสูงอยู่ในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในระดับสูงและมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ นักศึกษาผู้นั้นจะมีความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการในระดับสูง และสอดคล้องกับการศึกษาของ พัทธนันท์ เรืองศรีมัน (Ruengsrimun, P., 2019) การรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาปริญญาโท วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Intentions) มีตัวแปรที่สังเกตได้เรียงตามลำดับความสำคัญคือ ความพยายาม ความมุ่งมั่น และการวางแผน เนื่องจากการเลือกอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาเป็นการสร้างรายได้เพื่อใช้ในการชีวิตประจำวัน อีกทั้งเป็นภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละครอบครัว นักศึกษาจึงมีความพยายามตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ สอดคล้องกับแนวคิดของความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของ ซากิฟและคณะ (Sagiv, et al., 2017, p. 630-639) อธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นผู้ประกอบการ คือ การมีเป้าหมายที่พึงประสงค์ในวงกว้างซึ่งกระตุ้นการกระทำของคนและใช้เป็นแนวทางในชีวิตของเขาซึ่งเป็นค่านิยมส่วนบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของ

อารากอน-ซานเชซและคณะ (Aragon-Sanchez, et al., 2017) ที่อธิบายถึงบุคคลที่มีความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการว่าเป็นบุคคลที่มีความตั้งใจที่จะจัดตั้งธุรกิจใหม่และมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำในสิ่งที่วางแผนไว้ในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒิมพ์พิมพ์สอน (Pimsorn, W., 2022) พบว่า ความเพียรพยายามศึกษาการดำเนินงานจัดตั้งธุรกิจด้วยตนเองมีผลดีมากกว่าคำแนะนำจากรอบข้าง การสร้างความเข้าใจและความรับรู้ที่ดีจากการปลูกฝังจะช่วยพัฒนาความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการให้นักศึกษาในสาขาที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการผ่านการเรียนการสอนอย่างจริงจัง โดยให้ข้อมูลกับโอกาสและประโยชน์ของผู้ประกอบการ การใช้กรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จหรือเรื่องราวของผู้ประกอบการที่จะเป็นแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นธุรกิจ

3. ผลการวิจัยโมเดลสมการโครงสร้างของอิทธิพลที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่ง ในยุคประเทศไทย 4.0 โดยข้อค้นพบแสดงการยอมรับสมมติฐานและสามารถสรุปได้ว่าบรรทัดฐานทางสังคม ทัศนคติ และคุณสมบัติของผู้ประกอบการ มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการรับรู้ความสามารถและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการทั้งนี้ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการได้รับอำนาจอิทธิพลจากคุณสมบัติของผู้ประกอบการสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เนื่องจากการเป็นผู้ประกอบการต้องมียุทธศาสตร์ที่สำคัญเพื่อสนับสนุนหรือส่งเสริมให้ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะการเป็นผู้มีความต้องการความสำเร็จจากการทำงานที่ชัดเจนมีความมุ่งมั่นสูงเพื่อการทำงานให้ทันต่อเวลา และเป็นผู้ตั้งความใฝ่ฝันตนเองให้ไกลแล้วพยายามไปให้ถึง ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยของ ไอน์เซิน (Ajzen, 1991); ครูเกอร์ ไรลีย์ และคาร์สรูด (Krueger, Reilly & Carsrud, 2000); มานิตย์ มัลลวงค์ และวิวัฒน์โชติกร เรืองจันทร์ (Mallawong, M. & Rueangchan, W., 2021, p. 155-173); อีเยลและดอร์มาซ (Eyel and Durmaz, 2019); วราพร กาญจนคลอด สมภรณ์ นวลสุทธิ และสุจินดา พรหมขำ (Kanjanklod, W., Nualsut, S. & Promkum, S., 2022, p. 363-378); ชาญชัย พรหมมี และสิริมา นาคสาย (Prommi, C. & Nakasai, S., 2020)

4. ผลการศึกษาแบบจำลองความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 5 ตัวแปรแฝง และ 21 ตัวแปรสังเกตได้ เรียงลำดับได้ดังนี้ 1)บรรทัดฐานทางสังคม (Social norms) ประกอบด้วย กฎหมาย (LAW) วิธีประชา (NORM)) และจารีต (MORE) 2)ทัศนคติ (Attitudes) ประกอบด้วย ความเข้าใจ (UNDE) ความรู้สึก (FEEL) และแนวโน้มที่จะกระทำ (TEND) 3)คุณสมบัติของผู้ประกอบการ (Qualifications of entrepreneurs) ประกอบด้วย มีความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ (HURE) มีวิสัยทัศน์และความยืดหยุ่น (VRES) ต้องการการตอบสนองอย่างรวดเร็ว (RESF) ยอมรับความเสี่ยง (RISK) มีความรับผิดชอบ (RESP) มีความรู้ทางเทคนิคและประสบการณ์ส่วนบุคคล (KTEX) มีความเชื่อมั่นในตนเอง (SCON) และต้องการความสำเร็จ (SUCE) 4)การรับรู้ความสามารถ (Perceived abilities) ประกอบด้วย ทักษะการที่จำเป็น (SOUR) ความรู้ด้านการดำเนินธุรกิจ (KBUS) ทักษะและความสามารถ (SKIL) การรับรู้เกี่ยวกับประเทศไทย 4.0 (PERT) และ 5) ความตั้งใจในการเป็น

ผู้ประกอบการ (Entrepreneurial intentions) ประกอบด้วย ความพยายาม (TEMP) ความมุ่งมั่น (COMP) และการวางแผน (PLAN)

องค์ความรู้ใหม่

ผลการวิจัยครั้งนี้ยืนยันการทำนายตัวแปรนอกจากตัวแปรที่ได้จากทฤษฎี TPB แล้วงานวิจัยนี้ยังได้รับหลักฐานเชิงประจักษ์ที่สนับสนุนอิทธิพลเชิงบวกของตัวแปรคุณสมบัติของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ สอดคล้องกับวาระการขับเคลื่อน Thailand 4.0 การเตรียมเมล็ดพันธุ์ใหม่ด้วยการบ่มเพาะคนไทยให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ในศตวรรษที่ 21 มีปัญญาที่เฉียบแหลม (Head) มีทักษะที่เห็นผล (Hand) มีสุขภาพที่แข็งแรง (Health) และมีจิตใจที่งดงาม (Heart)” ควบคู่ไปกับการพัฒนา ให้พร้อมก้าวสู่โลกที่หนึ่ง ซึ่งตัวแปรมีวิสัยทัศน์และความยืดหยุ่นมีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือยอมรับความเสี่ยง เนื่องจากสภาวะปัจจุบันมีความไม่แน่นอนสูง การตัดสินใจต้องเร็ว และนักศึกษาอยู่ในยุคดิจิทัลที่มีความสะดวกรวดเร็ว ความท้าทาย ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ขอบคิดค้นสิ่งแปลกใหม่ มีความกล้าตัดสินใจ มีความมั่นใจในตนเอง และยอมรับผลเสียที่อาจเกิดขึ้นได้ง่าย ทำให้นักศึกษามีความกล้าเสี่ยงและกล้าตัดสินใจในการลงทุน ยิ่งบุคคลใดมีความกล้าเสี่ยงยิ่งมีแนวโน้มที่จะเป็นผู้ประกอบการ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ จากการวิเคราะห์โมเดลการวิจัยองค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรบรรทัดฐานทางสังคม ทัศนคติ คุณสมบัติของผู้ประกอบการ และความรู้ความสามารถ และความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ โมเดลมีความเหมาะสมสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงที่สุด คือ การรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการในยุคประเทศไทย 4.0 แสดงให้เห็นว่าในยุคประเทศไทย 4.0 มีความสำคัญอย่างมากต่อการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏควรสนับสนุนให้มีการปรับปรุงหลักสูตร เพิ่มเติมในเรื่องของการเป็น ผู้ประกอบการให้กับนักศึกษาตามความเหมาะสมในแต่ละชั้นปี พร้อมทั้งส่งเสริมกิจกรรมเพื่อ Upskills Reskills ให้สามารถสร้างงานได้ด้วยตนเอง พร้อมกับการปลูกฝังคุณสมบัติที่จำเป็นต่อการเป็นผู้ประกอบการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยควรศึกษาถึงปัจจัยด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกด้านเศรษฐกิจ (Economic of Environmental Factor: PESTLE) ว่ามีอิทธิพลและความสำคัญอย่างไรต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการเพื่อเป็นประโยชน์และสมบูรณ์มากขึ้น

References

- Ajzen, I. (1991). The Theory of Planned Behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50, 179–211.
- Aragon-Sanchez, A., Baixauli-Soler, S., & Carrasco-Hernandez, A. J. (2017). A Missing Link: The Behavioral Mediators Between Resources and entrepreneurial intentions. *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research*, 23(5), 752–768.
- Bagozzi, R. P. (1981). Attitudes, intentions, and behavior: A test of some key hypotheses. *Journal of Personality and Social Psychology*, 41(4), 607–627. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.41.4.607>
- Drucker, P. F. (2001). *Management challenges for the 21st century*. Harper Be Sine.
- Editorial Board. (2019). Summary. *Journal of Labor Market Situation*, 4th Quarter 2019, 3. Retrieved January 20, 2018, Available on https://doe.go.th/prd/assets/upload/files/lmia_th/bb5edd46fbe4d001aa881e100f0973c4.pdf
- Eyel, C. S. & Durmaz, İ. B. V. (2019). Entrepreneurial intentions of Generation-Z: Compare of Social Sciences and Natural Sciences Undergraduate Students at Bahçeşehir university. *Procedia Computer Science*, 158, 861–868.
- González-Serrano, M. H., González García, R. J., & Pérez Campos, C. (2018). Entrepreneurial and Intrapreneurial Intentions of Sports Science students: What are their Determinant Variables?. *Journal of Physical Education and Sport*, 18(3), 1363–1372.
- Hair, J., et al. (2010). *Multivariate data analysis* (7th ed.). Pearson Education International.
- Himasen, S. et al. (2022). *Confirmatory Factor Analysis of Entrepreneurship Characteristics of Undergraduate Students in the Three Southern Border Provinces*. *Journal of MCU Nakhondhat*, 9(10), 109–123.
- Kanjanaklod, W., Nuasut, S. & Promkum, S. (2022). Entrepreneurial Traits of Student Case Study in Faculty of Management Science Nakhon Si Thammarat Rajabhat University. *Rajapark Journal*, 16(47), 363–378.
- Krueger, N. F., Reilly, M. D. & Carsrud, A. L. (2000). Competing models of entrepreneurial intentions. *Journal of Business Venturing*, 15(5), 411–432.
- Lindeman, P.F. Merenda & R.Z. Gold (1980). Introduction to bivariate and multivariate analysis. Glenview, IL: Scott, Foresman. *Published in Dutch in 1981, Vereniging voor Statistiek Bulletin*, 14(7/8), 11–14.
- Maheshwari, G., Kha, K. L., & Arokiasamy, A. R. A. (2023). Factors affecting students' entrepreneurial intentions: a systematic review (2005–2022) for future directions in theory and practice. *Management Review Quarterly*, 73(4), 1903–1970.

- Mallawong, M. & Rueangchan, W. (2021). The Factors Related to Entrepreneurial Intentions of Students Faculty of Business Administration and Liberal Arts of Rajamangala University of Technology Lanna Chiang Mai. *Graduate School, Suan Dusit University*, 1(1), 155–173.
- McClelland, D. (1973). *The Achieving Society*. Princeton. New Jersey : D Van Nostrand. Motriz: *Revista de Educacao Fscica*, 23, 14–21.
- Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation. (2020). *Higher education statistics information*. Available on <https://info.mhesi.go.th/>.
- Ministry of Labour. (2019). *Labour Law*. Available on <http://www.mol.go.th/employee/interesting-information/4131>.
- Nantharojphong, K., Meethavornkul, & Pasunon. (2018). Entrepreneurial Behavior of Thai Teenager: The Influences of Perceived Self-Efficacy, Perceived Social-Support on Entrepreneurial Intention in Collectivist Cultural Context. *Srinakharinwirot Business Journal*, 9(2), 44–59.
- Office of The National Economic and Social Development Council. (2019). *Thailand's 20 Year Foreign Affairs Masterplan*. Available on <https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=index>.
- Pimsorn, W. (2022). *The Intention to Be Sport Entrepreneur of Current Sport Science Student and/or Alumni in Bangkok and Vicinity*. [Master's Degree Program in Management]. College of Management. Mahidol University.
- Prommi, C., Nakasai, S. (2020). Factors Influencing Entrepreneurial Intentions of Students in the Entrepreneurship Focused Programs at the University of Phayao. *Journal of Business Administration and Social Sciences, Ramkhamhaeng University*, 3(3), 65–80.
- Puntapa, V. & Trimetsoontorn, J. (2022). The relationship between entrepreneurial knowledge and attitude and entrepreneurial orientations of private higher education institutions' students in Bangkok. *outheast Bangkok Journal Humanities and Social Sciences*, 8(1), 19–34
- Ruengsrirun, P. (2019). *Entrepreneurial Intentions of Master's Degree Student at College of Management Mahidol University*. [Master's Degree Program in Management]. College of Management. Mahidol University.
- Sagiv, L., Roccas, S., Cieciuch, J., Schwartz, S. H. (2017). Personal Values in Human Life. *Nature Human Behaviour*, 1(9), 630–639.
- Sangnimnuan, A. (2017). Enhancing the Potential of Thai Children to Foster Innovation Driving the Country Forward. *Journal of Economics and Society*. 54(2), 7–10.
- Shah, N. & Soomro, B. A. (2017). *Investigating entrepreneurial intention among public sector university students of Pakistan*. Education + Training.
- Tapachai, N. (2022). Entrepreneurial Intention of University Students in Selected Southeast Asian Countries. *Journal of the Association of Researchers*, 27(1), 111–141.

- Tassawa, K. (2019). A Structural Model for Predicting Entrepreneurial Intention of University Students. *Humanities, Arts and Social Sciences Studies*, 19(2), 362–386.
- Wanichbancha, K. (2018). *Statistics for research*. (12th ed.). Lada Limited Partnership.